

ALGUNES CONSIDERACIONS SOBRE LA Leismaniosi I LA VACUNA CaniLeish® Virbac

Tots aquells que ens preocupem per la salut dels nostres gossos haurem sentit a parlar de la Leismaniosi. I també que des de fa poc temps existeix una vacuna.

La Leismaniosi és una malaltia greu provocada per un microorganisme, el *Leishmania infantum*. Es transmet mitjançant la picada d'un mosquit, el Phlebotomus, i té una àmplia distribució geogràfica a Europa, Àsia, Amèrica i Àfrica.

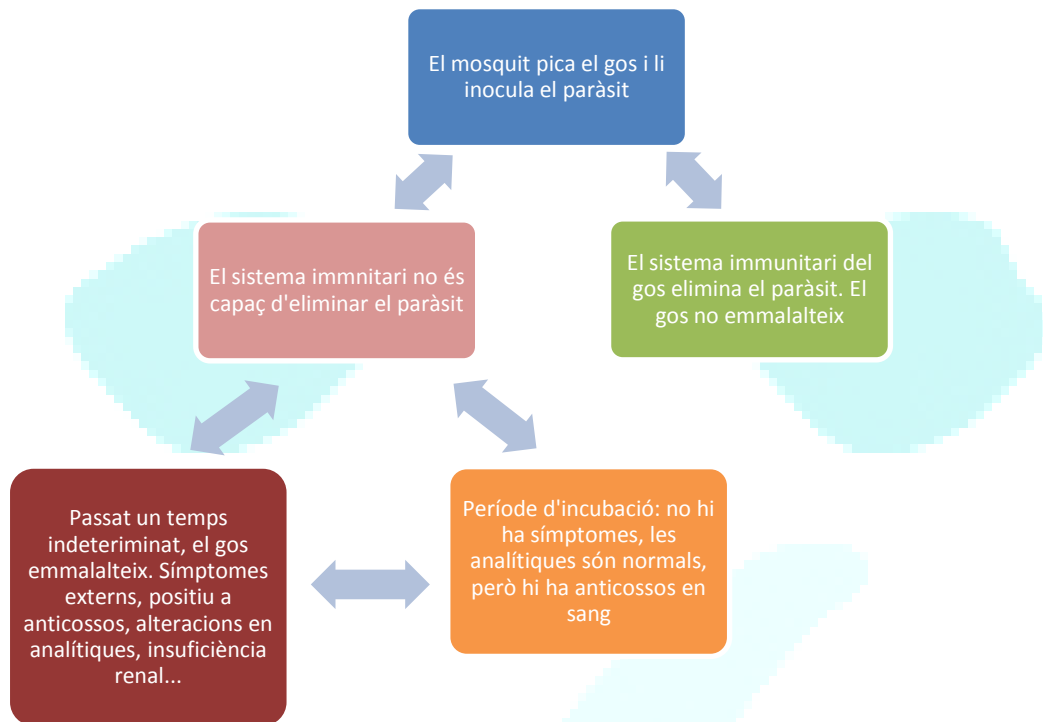
La Leismaniosi té algunes particularitats que creiem que cal conèixer. La principal és que no tots els gossos que són picats pel mosquit emmalalteixen. Es calcula que només un 10% dels gossos que viuen en zones endèmiques –on la malaltia és present i hi té una àmplia distribució– pateixen la malaltia. Quan el Phlebotomus pica el gos i li inoculara el paràsit, el sistema immunitari s'encarrega d'eliminar-lo. Però en alguns casos el sistema immunitari del gos no és capaç de destruir el paràsit, i aquest s'instal·la en algunes cèl·lules sanguínies de l'animal. A partir d'aquí el gos pot emmalaltir. El temps que pot passar des que l'animal és picat pel mosquit i el desenvolupament de la malaltia és molt variable.

Els factors responsables en el gos de la resistència o la susceptibilitat a la malaltia no se saben amb exactitud. L'edat, la raça, el sexe, l'existència d'altres malalties, les vegades que el gos és picat pel mosquit, etc... poden ser factors influents.

Els **síntomes** que presenten els gossos malalts són molt variables. Coixeses, insuficiència renal, pèrdua de pes, inflamació dels ganglis, lesions de pell, hemorràgia nasal, creixement anormal de les ungles, malalties oculars... poden ser el primer senyal de la malaltia.

El **diagnòstic** es confirma per la presència de símptomes compatibles, resultat positiu d'anticossos, algunes alteracions en analítiques de sang –alteracions en les globulines sanguínies–, la detecció del paràsit en puncions de moll d'os o en gangli limfàtic... etc.

L'objectiu del **tractament** és eliminar els símptomes i permetre el control de la malaltia. La resposta és molt variable, i la gravetat de la malaltia ve determinada en gran part per l'evolució de la malaltia renal.

Esquema bàsic de les possibilitats de relació entre la picada del mosquit i la malaltia

Fins avui, les principals estratègies de **prevenció** han buscat evitar que el mosquit piqui el gos. Bàsicament han consistit en l'ús d'antiparasitaris externs – collarets, pipetes-, evitar que el gos estigui a l'aire lliure en les hores que el mosquit surt dels seus caus... Però des de principis del 2012 el Laboratori Virbac ha començat a comercialitzar una vacuna, la CaniLeish®. Aquesta vacuna té com a principal efecte el de potenciar la resposta defensiva dels limfòcits, el tipus de glòbuls blancs que s'encarreguen de "lluitar" contra el paràsit. Això permet, segons els estudis dels que es disposa de moment, reduir unes quatre o cinc vegades la possibilitat que un gos que és picat pel mosquit desenvolupi la malaltia.

El pla de vacunació consisteix en: durant el primer any tres vacunes, administrades una cada tres setmanes. A partir del segon any, es repeteix una sola vacunació anual. Cal afegir que no es poden vacunar els animals malalts, les femelles prenyades, els cadells de menys de sis mesos, i el més important de tot: no es poden vacunar els gossos que pateixen la malaltia ni els que tenen anticossos. Per tant, abans de començar amb el pla de vacunació, cal fer una analítica de sang per determinar el nivell d'anticossos.

Les preguntes que ens podem fer, entre altres, són:

Puc saber quins gossos són "immunocompetents", és a dir, quins no es posen malalts encara que els piqui el mosquit?

No ho podem saber. Investigar si un gos és o no susceptible és costosíssim i no és a l'abast de la pràctica clínica habitual. I com que aquesta informació no la tenim, el millor és fer tots els tractaments preventius possibles.

Els tractaments preventius, són infal·libles?

No hi ha cap tractament infal·lible. La idea que els tractaments preventius són infal·libles és errònia. Ni els collarets, ni les pipetes, ni les vacunes ho són. I valorar-ne l'efectivitat és difícil. Un gos pot no posar-se mai malalt perquè hem fet una bona prevenció, però també perquè és "immunocompetent". I si pateix la malaltia, podem pensar que els tractaments preventius no han estat efectius; però, i si el mosquit ha picat el gos fa anys, abans que li haguéssim posat el collaret o les pipetes? En quant a la nova vacuna, de moment no tenim prou dades com per fer-ne una valoració justa.

I doncs: cal vacunar o no?

Segon el nostre parer, és recomanable vacunar i no renunciar a cap tractament preventiu que tinguem a l'abast. Segons les dades que tenim ara per ara, la vacunació és útil per evitar que els gossos pateixin la malaltia si els pica el Phlebotomus. I tenint en compte que, segons els estudis dels que disposem, els efectes secundaris són lleus i poc freqüents, pensem que sempre que es pugui prevenir un problema, paga la pena fer servir totes les eines que tenim a l'abast. Com diu un estudi publicat pel mateix laboratori, "(...)CaniLeish® ha demostrat ser capaç de reduir quatre veges el risc de que un gos desenvolupi la infecció activa o la malaltia sintomàtica. Els resultats obtinguts amb la vacuna són coherents amb el mecanisme d'acció. Com la gran majoria de les vacunes, no impedeix que el patògen entrï al cos, sinó que estimula i dirigeix la resposta immunitària per fer front a l'exposició i impedir que la infecció progressi fins a la malaltia activa."

Christophe Rème: Resultados de los estudios de eficacia de CaniLeish®. ¿Cómo actúa ante un desafío natural extremo? Southern European Veterinary Conference - Simposio "Avances en el manejo de la Leishmaniosis Canina" - 30 de septiembre de 2011 Barcelona, España